

Мотиви за гласуване против

Решение № Ц-42 от 30.12.2016 г. на КЕВР относно цената, по която Булгаргаз продава природен газ през първото тримесечие на 2017 г.

от Светла Тодорова, член на КЕВР

На проведеното на 19.12.2016 г. закрито заседание на КЕВР за приемане на доклад относно цената, по която общественият доставчик продава природен газ за I тримесечие на 2017 г., информирах членовете на комисията, че в изчислителния модел има грешка, отнасяща се до изчисляването на цената на природния газ от внос, което води до по-висока продажна цена на Булгаргаз. Предварително бях провела разговори с началника на отдел „Цени, лицензи и пазари – природен газ“ и с експерти от отдела, от които си направих извода, че експертите не са наясно с основни принципи на ценообразуването. Това мое виждане се потвърди и на самото заседание от дадените от тях отговори на поставени от мен въпроси. Смятах, че е допусната техническа грешка, която е очевидна, и след като им бъде обърнато внимание грешката ще бъде поправена, но за голямо мое учудване се оказа, че погрешният подход е твърда позиция на експертите, която те многословно, но с неверни аргументи защитаваха и която бе подкрепена от председателя и приета от членовете на комисията. Интересни детайли може да бъдат прочетени в Протокол № 243 от 19.12.2016 г. Независимо от това, на заседанието на 30.12.2016 г., когато бе прието решението за цената на природния газ, и след като отново потвърдих становището си от мен бе поискано да го изложа подробно в особеното си мнение за да можела комисията на по-късен етап да го разгледа.

Нямам намерение отново да описвам нещо, което подробно съм разяснила както на експертите, така и на членовете на комисията. Ще отбележа единствено, че случаят се отнася до основен принцип, който може да бъде сравнен с аксиома в ценообразуването и се базира на елементарна логика и аритметика, и който може да бъде онагледен със следната задача за пети клас:

Един човек от с. Гомотарци си направел вино от лозето си на брега на Дунава, но разбрал, че от другата страна на реката има хубав сорт грозде и решил да си купи и оттам. Купил си 50 кг грозде по 1 евро от един производител и 20 кг по 1.10 евро от друг. Сменил си левовите по курс 1.9558 лева за едно евро. Първият производител поискал да му плати допълнително 10 евро за превоза на гроздето. Вторият казал, че ще му го достави безплатно. Пита се в задачата: по колко лева му е излязла на човека покупката на килограм вносно грозде? Според мен е 2.29 лв. на килограм; според прилагания в комисията метод е 2.40 лв.

В допълнение ще направя само един коментар към аргумент, изразен от експертите, относно междинното превръщане на разходите от валута в левове. Цитирам: „Тъй като количествата и сумите, които се получават, са доста големи, милиони, всяко обръщане в български левове води до изкривяване.“ Не коментирах това твърдение на заседанието, тъй като не получих отговор на въпроса с какви числа според експертите работи компютърът - до кой знак след десетичната запетая. Така наречените „изкривявания“, от които експертите се страхуват, се дължат на използването от тях на функция ROUND в междинните изчисления. При работа с големи числа крайният резултат се различава от този, при който се работи без закръгляния, и това е съвсем логично. Ако е зададено закръгляне например до втория знак след десетичната

точка в следващите изчисления компютърът работи не с целия разряд на числото, а с негово закръгление до втория знак.

Уважаеми колеги експерти, компютърът прави точно каквото му е зададено и обяснението, че видите ли компютърът „изкривявал“ изчисленията биха били смешни, ако не бяха тъжни. За съжаление резултатите от прилагането на погрешен подход се използват като аргумент защо не трябвало цените да се изчисляват чрез сумиране на разходите, превърнати в левове, които били „изкривени“. Това, освен че е абсолютно невярно, е най-разбираемият и най-използван в практиката начин за изчисляване на цена. Разбира се няма проблем на всяко ниво на изчисление да се работи с цени, които накрая да се сумират, но тези цени трябва да бъдат коректно изчислени, което не е направено с цената на транзитната такса.

Независимо дали и кога комисията ще разгледа въпроса, тя вече е взела необосновано решение в частта за цената на природния газ от внос за първото тримесечие на 2017 г., което представлява необоснован приход за Булгаргаз от 103 591 лв. и по-висока цена за потребителите с 0.11 лв. на 1000 куб. м.

Светла Тодорова